

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2450
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Preko Varšave v Moskvo

Dogodki, ki smo jih te dni imenovali veliko bitko za evropski mir, se vrste skoro s filmsko naglico. Beneška konferenca kot priprava za rimsko konferenco o podonavskem paktu, sedaj bucareška konferenca Balkanskega sporazuma kot drugi in glavni del priprav za rimsko konferenco — dogodki, ki so vsmerjeni na konsolidacijo srednje Evrope, na drugi strani pa potovanje francoskega ministra za zunanje zadeve g. Laval v Varšavo in Moskvo, ki ima namen, da zaključijo veliko delo na konsolidaciji evropskega vzhoda.

G. Laval bo predvidoma že danes 13. ali jutri 14. tm. iz Varšave došel v Moskvo, kjer bo ostal tri dni, da v zvezi z nedavno sklenjenim in podpisanim francosko-ruskim sporazumom in v zvezi z dogovori, ki jih bo morebiti še sklenil v Varšavi, dogovori podrobne določbe k izvajanju sklenjenega sporazuma.

Zavedati se moramo, da more dobiti francosko-ruski pakt svojo pravo in realno vrednost šele, čim se bo vedelo, kako se bo držala Poljska. To tem bolj, ker je Poljska že več ko leto dni igrala v evropski mednarodni politiki ulogo, ki je navidezno podčrtavala neodvisnost poljske zunanje politike na vse strani, ki pa je v svojem bistvu bila protifrancoska in germanofilska orijentirana. Ta politika Poljske se da deloma razumeti in razlagati. Zaprte velesile v Locarnu niso prevzele za meje na vzhodu Nemčije ena kili garancij kakor za meje na zapadu Nemčije. Poljski je ostala kot garancija zveza s Francijo. Ko pa se je pojavila v evropski politiki Rusija kot novi činitelj, je Poljska v skrbeh za svoje meje sklenila z njo pakt o nenapadanju, a lansko leto je sklenila pakt tudi z Nemčijo in je tako ustvarila ravnotežje v svojih odnosih do obeh sosed. ki bi mogle Poljsko ogroziti. Raditega je tudi odklonila pristop k vzhodnemu paktu, ker je smatrala, da bi s tem omajala ustvarjeno ravnotežje.

Francosko-ruski pakt, ki bo v najkrajšem času izpolnjen z rusko-češkoslovaškim paktom, pa je znova spremenil situacijo. Odrpelo se je vprašanje prehoda ruskih čet preko Poljske za slučaj, da bi do določil pakta morala Rusija priskočiti na pomoč Franciji, ali pa narobe francoskih čet v svrhu pomoči Rusiji. Gotovo je, da je s prehodom i enih i drugih čet preko Poljske takšna pomoč najlažje vstvarljiva, dasi je mogoč prehod čet tudi preko baltičskih držav ali pa preko Rumunije in Češkoslovaške. Gotovo pa je tudi, da je v rokah Poljske strateški ključ za slučaj napada Nemčije na Rusijo.

Poljska je začela — zdj se — uvidevati, da jo je premočna naslonitev na Nemčijo lahko dovede v popolno izoacijo z Nemčijo vred. Zato so pričeli v Varšavi misliti na revalorizacijo zveze s Francijo. Glasovanje Poljske v Stresi za obsodbo Nemčije je produkt tega razpoloženja. Pristrani sprejem, ki so ga priredili v Varšavi g. Lavalu in ki je bil povsem drugačen nego lani sprejem g. Barthouja, je tudi dokaz za preorientacijo v mišljenju poljskih odločilnih krogov. Gotovo je, da je hotel g. Laval v Varšavi situacijo dokončno razčistiti. V koliko mu je to uspelo, v trenutku še ne vemo, prepričani smo pa, da ni odšel g. Laval iz Varšave v Moskvo praznih rok. V—S—

„Čuvajte Jugoslavijo!“

Maršal Josip Pilsudski mrtev

Sinoči je umrl obnovitelj Poljske, veliki vojskovodja in državnik, največji mož poljskega naroda, Josip Pilsudski — Globok vtis vesti o smrti

VARŠAVA, 13. maja. Sinoči ob 20.45 je umrl za posledicami raka v želodcu in jetrih maršal Josip Pilsudski. Ob njegovi smrti postelji so bile žena Aleksandra in hčerki Vanda ter Jadwiga. Pred smrtjo so se mu poklonili vsi ministri, vendar jih ni več spoznal. Ob enih je bila vest po radiu sporočena poljskemu narodu in svetu. Predsednik Mościcki je poslal poljskemu narodu sledečo poslanico ob smrti Pilsudskega: »Poljaki! Maršal Josip Pilsudski nas je zapustil. S svojim genijem in voljo je sodeloval pri vstajenju Poljske. Vodil je državo do preroda in veličine ter do osvoboditve vseh zdravil sil, katerih cilj je bodočnost Poljske. Vse plačilo za svoje delo je videl v ureničenju države, sposobne za vse naloge bodočnosti. Ta največji mož poljske zgodovine je črpal svoje moči iz velike poljske preteklosti.« Poslanica navaja dalje, da Pilsudski pri svojih naporih ni bil osamljen, ampak je imel sodelovalce, ki bodo njegovo delo nadaljevali v njegovem duhu in s popolno odgovornostjo pred narodom.

VARŠAVA, 13. maja. Državni voditelji Hitler je poslal predsedniku Mościckemu brzojavno sožalje ob smrti Pilsudskega, v katerem pravi, da želuje s poljskim narodom za njim tudi ves nemški narod. Pilsudski je ustvaril veliko sodelovanje

poljskega in nemškega naroda v korist sosedstva in vse Evrope. Vsi nemški listi pa objavljajo tople nekrologe. Tudi v Franciji in drugod je vest o smrti Pilsudskega vzbudila najgloblji dojem.

VARŠAVA, 13. maja. Vse predstave in zabave so na Poljskem odpovedane, lokali so zaprti in vsa mesta so v črnini.

Z maršalom Josipom Pilsudskim je izgubila bratska republika Poljska svojega največjega državnika, vojaka in voditelja. Splošno se more reči, da je bil veliki pokojnik dejanski ustanovitelj sedanje velike poljske države in njen skoraj neomejeni voditelj v najtežjih povojnih časih. Rojen 4. julija leta 1867. z Zuluwu pri Wilni kot potomec stare plemiške rodbine, je prišel kot poljski nacionalist v navzkrižje z ruskimi carskimi oblastmi že tedaj, ko je studiral na univerzi v Harkovu. Kot levčar, usmerjen socialistično, je bil leta 1888. osumljen sodelovanja pri atentatu na carja Aleksandra III. in odpislan za 5 let v Sibirijo. Po vrnitvi iz Sibirije je zavzel kmalu vodilno mesto med poljskimi nacionalisti. Leta 1901. je bil znova aretiran, posrečilo se mu je pa pobegniti v Avstrijo, kjer je iz Krakova vodil srdit boj za osvoboditev Poljske.

Ob začetku svetovne vojne ga je poljska »Narodna vlada« v Krakovu imenovala za vrhovnega poveljnika poljskih legij, ki so se ustanovile iz Poljakov v Avstriji in Nemčiji proti Rusiji. Ob okupaciji ruske Poljske je hotel Pilsudski ustanoviti takoj popolnoma samostojno poljsko armado, prišel pa je v navzkrižje z avstrijskimi oblastmi in bil od-

stavljen. Leta 1917. je pa postal član državne sveta okupirane Poljske in se je kot tak boril za popolno svobodo in zedinjenje vseh Poljakov. Toda leta 1917. v juliju je zaradi sporov z Dunajem in Berlinom odstopil in bil aretiran ter interniran v Magdeburgu. Ob prevratu leta 1918. je pa bil izpuščen in se je vrnil kot triumfator v Varšavo, kjer mu je regentski svet podelil diktatorsko oblast.

Ustanovil je prvo poljsko neodvisno vlado in sklical 14. novembra poljski državni zbor. Tedaj je prepustil vlado poslancu Moraczewskemu in prevzel vojno ministrstvo. Toda že 23. novembra je bil provizorično, 22. februarja 1919. pa definitivno izvoljen za predsednika poljske republike. Takrat je že prišel tudi v navskrižje z antanto. Leta 1920. je bil poveljnik poljske vojske v vojni z Rusi, kjer je premagal ob Visli in zasedel tudi Wilno in mnoge dele Ukrajine, ki so ostali posle poljska last. Pozneje ni hotel več prevzeti državnega predsedstva, ampak se je zadovoljeval ali z mestom ministrskega predsednika, ali pa vojne ministra, kar je ostal do smrti. Leta 1926. je s svojo vojsko razgnal sprti poljski parlament in postavil za predsednika republike svojega prijatelja Mościckega. S tem je postal neomejen gospodar Poljske. Viški njegovih uspehov so bili pri ustanovitvi Poljske in zmagi nad Rusi pogodba z Rusijo leta 1933., nemško-poljske zveza leta 1934. in nova poljska ustava 26. januarja 1935. Pilsudski je bil prvi in doslej edini poljski maršal. Znan je bil kot pisatelj govornik, vojskovodja, organizator, državnik in vzgojitelj svojega naroda. Za maršalom Pilsudskim žaluje ves poljski narod in bo njegova izguba vsaj zaenkrat gotovo nedomestljiva.

Sklepi sveta balkanske zveze

SMERNICE ZA PODONAVSKI PAKT. ODKLONITEV REVIZIJE. OBOROŽITVE RAZOROŽENIH IN HABSBURŽANOV.

BUKAREŠTA, 13. maja. Zasedanje zunanjih ministrov balkanske zveze je bilo v glavnem zaključeno že v soboto zvečer, ko je jugoslovanski ministrski predsednik in zunanji minister Jevtić zapustil Bukarešto in se vrnil v Beograd. Pri posvetovanjih tekom včerajšnjega dneva, ki so se nanašala samo na gospodarske, kulturne in druge probleme splošnega značaja, ga je zastopal dr. Purić. Na konferenci se je določilo v glavnem stališče balkanske zveze do podonavskega pakta in vprašanja oborožitve Avstrije, Madžarske in Bolgarije. Tudi so države balkanske zveze so ugovarile, da bi bilo vsako oboroževanje omenjenih držav v nasprotju s določili mirovnih pogodb in bi samo povečalo revizionistične cilje in napetost. Vsako debato o teritorialni re-

viziji balkanska zveza odklanja. Direktna pogajanja z Avstrijo, Madžarsko in Bolgarijo balkanska zveza tudi odklanja in bo obenem z obrazložitvijo svojega stališča dostavila velesilam tudi točne in za nesljive podatke o dosedanjem tajnem oboroževanju omenjenih držav. Glede vrnitve Habsburžanov se balkanska zveza popolnoma strinja s stališčem male antante ter jo odločno odklanja. Z veseljem se je vzelo na znanje zbližanje med Francijo in Italijo na eni ter Jugoslavijo in Italijo na drugi strani. Končno se je ugovarila med državami balkanske zveze in državami male antante popolna solidarnost v vseh mednarodnih vprašanjih. Za sedanje sveta je bilo nato končno večeraj ob 13.30.

Lavalovi rezultati v Varšavi

VARŠAVA, 13. maja. Francoski zunanji minister Laval je s svojim sprejemom včeraj jutraj zapustil Varšavo in se odpeljal v Moskvo. V uradnem komunikatu, ki je bil izdan o njegovem obisku v Varšavi, se pravi, da ste se Laval in Beck posvetovala pristrčno o vseh aktualnih vprašanjih, zlasti pa o vseh tistih, ki najbolj interesirajo obe državi. Cilj teh posvetovanj je bil zagotoviti mir in varnost v Evropi potom organizacije širokega mednarodnega sodelovanja. Iz drugih virov se pa izve, da je Poljska ostala trdno na svojem stališču, da neče sprejeti nobenih vojaških obveznosti, zlasti pa ne takih, ki bi bile naperjene proti Nemčiji ter zaradi tega še nadalje odklanja vzhodni pakt z Rusijo, vztraja pa pri svojem zavezništvu s Francijo v okviru dosedanjih sporazumov.

Pred intervencij v Rimu

LONDON, 13. maja. Med angleško in francosko vlado se vodijo pospešena posvetovanja za intervencijo v Rimu glede vojnih priprav Italije proti Abesiniji. Med tem ko je prvi trenutek izgledalo, da se bo storil le navadni prijateljski diplomatski korak, se zdj sedj, da bo na zahtevo Pariza intervencijska nota precej energična. V noti se bo zahtevalo, naj se italijanska vlada ne izmika obveznosti o arbitražnem sodišču, ki naj na prijateljski način likvidira ta spor preden pride do vojne, ki bi imela lahko usodne posledice. Kar tiče zahteve Italije po mandatu nad Abesinijo, ki bi ji omogočal uresničiti njene načrte, se zatrjuje v tukajšnjih političnih krogih, da Anglija takega predloga ne bo podpirala, ker bi bil to prenevaren precedens. S pripravljanjem te intervencije v Rimu se spravlja v zvezo tudi nenadni prihod Mussolinijevega ze-

ta in šefa italijanskega tiskovnega urada grofa Ciana v London, kjer ostane 3 dni. Obenem se zatrjuje, da postane grof Ciano Grandijev naslednik, na mestu italijanskega veleposlanika v Londonu.

SCHUSCHNIGGOVE ŽELJE.

RIM, 13. maja. Kakor se izve, se je na sestanku Schuschnigga z Mussolinijem govorilo predvsem o oborožitvi Avstrije, zagotovitvi njene samostojnosti potom podonavskega pakta in vrnitvi Habsburžanov. Baje je Schuschnigg obvestil Mussolinija, da je monarhistično gibanje v Avstriji tako napredovalo, da je treba to vprašanje končno jasno opredeliti. Schuschnigg smatra obnovev monarhije za edino učinkovito jamstvo za samostojnost Avstrije. Sedanji avstrijski režim si zamišlja obnovo monarhije na ta način, da bi se letos v jeseni spremenila ustava in bi stopil na mesto državnega predsednika regent. Prvi regent naj bi postal nadvojvoda Evgen, ali kateri drugi Habsburžan.

OBČINSKE VOLITVE V FRANCIJI.

PARIZ, 13. maja. Včeraj so se izvršile ožje volitve v francoskih občinah, dokončni rezultati pa še niso znani. Splošno se je opazilo napredovanje skrajne desnice in leve, kakor že pri volitvah preteklo nedeljo.

AVSTRIJSKA »BALILLA«.

DUNAJ, 13. maja. Avstrijska vlada pripravlja novo organizacijo avstrijske mladine, ki bi bila naraščaj za Domovinsko fronto. Organizacija bo izvedena po vzorcu italijanske fašistične »Balille«. V organizacijo se bo sprejemala mladina od 6. do 18. leta.

ŠKODOVE TOVARNE DELAJO.

PRAGA, 13. maja. Škodove tovarne že 2 leti niso dajale dividend svojim delničarjem. Letos pa so razdeljene dividende 8%, ker se je obratovanje zboljšalo in delajo tovarne neprestano s polno paro.

Dnevne vesti

Huda obsodba v Bračkovem procesu

DVA DNI TRAJAJOČA KAZENSKA RAZPRAVA PROTI BIVŠEMU ŠEFU MARIBORSKE TELEGRAFSKE IN TELEFONSKE TERENSKJE SEKCIJE.

Pretekli petek dopoldne se je pričela pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča razprava proti bivšemu šefu mariborske telegrafске in telefonske terenske sekcije Ivanu Bračku, ki mu je obširna obtožnica očitala več kaznivih dejanj, ki jih je izvršil z utajo javne imovine v letih 1925—1933.

Obtoženi Ivan Bračko je kot šef 10. telegrafске in telefonske terenske sekcije ravnanjstva pošte in telegrafa v Ljubljani izvršil utajo ter si protipravno prisvojil denar, ki ga je bil dobil nakazane za kritje izdatkov sekcije, v svojo korist najmanj v znesku 155.485,78 Din. v oktobru leta 1930. je z namero, da bi si pridobil protipravno imovinsko korist, izvajal s prikrievanjem dejstev od ravnatelja prepočilnice v Hočah posojilo v znesku 20.000 Din na račun sekcije, porabil pa ga je za sebe. Napravil je lažne listine, oziroma pristne predrugačil, in sicer 10 računov na ime Antona Praha, 20 računov transportne družbe »Balkan«, 2 računa tvrde Kolar, račun tvrde Kumer, 14 računov Splošne stavbene družbe v Mariboru, 9 računov tovarne »Kovina«, 2 računa tvrde Lotz ter 7 raznih računov. Račune Antona Praha je obtoženec sam ponaredil ter podpisal s Prahovim imenom, dočim je pri ostalih računih napravil odtis štampiljke plačano ter jih opremil z nečitljivimi podpisi, čeprav so bili računski pristni.

Nadalje naveda obtožnica vse podrobnosti o Bračkovih manipulacijah, kakor tudi vse podrobnosti dolgotrajne preiskave. Obračunaval je od direkcije sprejete predurne tudi s fiktivnimi računi ter se je takega obračunavanja posluževal zlasti za večje zneske. Izstavile so mu jih

nekateri tvrdke, ker jih je Bračko prepričal, da mu je že zapadel kredit in da mora predložiti direktni račune, če si hoče za sekcijo zagotoviti potreben denar. Na podlagi teh računov je dobil Bračko nekaj nad 112.000, skupno pa je na vse omenjene načine prejel nekaj nad 179.000 Din. Od tega zneska pa uveljavlja razne dobitke in le delno priznava nekatere pri mere zlorab. Odločno zanika utajo in se brani, da je ves denar, ki mu ga je direktna nakazala, uporabil za kritje potreb svoje sekcije. V svojem zagovoru podarja zlasti, da je vse to delal z vednostjo ljubljanske poštne direkcije in spora zurno s svojim nadrejenim kontrolorjem. Odločno trdi, da je direktna vedela za vse njegove manipulacije z računi ter jih naravnost naročevala.

Zaslišanih je bilo več prič, med njimi tudi poštni nadsvetnik Suhač, ki je vodil preiskavo. Zaslišani kontrolor Perko, ki ga dolži obtoženec, da je vse vedel, zanika, da bi bil z njegovo vednostjo Bračko operiral s fiktivnimi računi. Nadalje zanika tudi neštete njegove druge tatvine.

Sodba v tem zanimivem in zapletenem procesu je bila razglašena danes dopoldne ob 10. uri pred nabito polno razpravno dvorano. Predsednik senata gosp. dr. Tombak je sporočil, da se je senat prepričal o obtoženčevi krivdi glede utaje zneska 134.528,27 Din in ga obsoja na 4 leta težke ječe, 5 let izgube častnih državljanjskih pravic ter izgubo državne službe. Glede prevare prepočilnice v Hočah ga je pa senat oprostil. Ker se je obtoženi proti razsodbi pritožil, je senat odredil zavarovalni zapor.

Zgodovinski Maribor

V zadnjem času se mnogo piše o zgodovinskih spomenikih našega mesta. Na seli mestnega sveta je bil sprejet podoben osnutek o zaščiti vseh zgodovinskih znamenitosti. Ta osnutek pa po mnenju mnogih arhitektov in gradbenih inženjerjev ni sprejemljiv v celoti. Vse kar se v enem pravilniku našteva, ni ravno vredno in potrebno zaščite, in to iz dveh vzrokov:

1. Ker je večina teh spomenikov žalosten in prežalosten spomin našega suženjstva in 2. ker je nekaj teh »znamenitosti« napoti novemu regulacijskemu načrtu. N. pr. ona hiša v Vetrinjski ulici, o kateri se je že večkrat pisalo, menda pač ni vredna tolike pozornosti s strani naših zgodovinarjev? Oni grb nad vhodom in nekaj baročnih lokov nad okni ni zgodovinsko toliko vredno, da bi morala zaradi tega trpeti promet na onem mestu in lice ulice.

Razsoden človek se ne upira temu, kar ima res zgodovinsko vrednost, ker je to pomembno tudi v tujsko-prometnem oziru; da bi pa takorekoč ščitili vsak kamen, ki nas zraven malenkostne zgodovinske pomembnosti spominja še na suženje dni naše preteklosti in polpreteklosti, to je vendar poniževalno za nas. Zato more vsak, ki ima le količkan narodne časti z veseljem pozdraviti vest v »Jutru« z dne 7. tm., da bodo v kratkem sklicali tukajšnji arhitekti in gradbeni inženjerji anketo, na kateri bodo podrobno razpravljali o pravilniku zaščite zgodovinskih posebnosti. Apeliramo na sklicatelje ankete, da se primerno zavzamejo za potrebno izpremembo osnutka zaščite zgodovinskih in umetniških spomenikov.

Glas iz občinstva.

Upokožitev v učiteljski službi. Upokožen so: Ivan Vidmar v Vuzenici, Marija Farkaševa v Mariboru in Karol Čepregij v Martijancih.

Združenje slovenskih trgovcev v Mariboru. Na petkovem 30. občnem zboru omenjenega združenja, o čemer smo že poročali, se je izvolilo sedeče vodstvo: predsednik Branko Mejovšek, podpreds. Franjo Majer, odborniki: Drago Rosina, Zlata Brišnik, Anton Paš, Zdravko Au-

derle, Albin Ambrožič, Franjo Golec, Jan ko Preac, Jožko Sterger, Viktor Mavrič, Janko Horvat; namestniki: Klanjšek Fr., Feldin Mirko, Pihlar Srečko, Strašnik Lojze; nadzorni odbor: Rado Lenard, Šoštarč Ivan in v razsodišče predsednik Miloš Oset.

Zborovanje sodnikov, organiziranih v Društvu sodnikov kraljevine Jugoslavije, sekcija Ljubljana, je bilo večeraj v nedeljo dopoldne na tukajšnjem sodišču. Občni zbor je otvoril predsednik dr. Munda, namestnik višjega drž. tožilca v Ljubljani ki se je spomnil mučeniške smrti kralja Zdeničela. Sledili sta poročili neutrudnih funkcionarjev, in sicer tajnika dr. Struklja ter blagajnika dr. Rupnika. Organizacija se je nešteto krat zavzela na pristojnih mestih za interese svojega članstva. Med drugim se je odbor zavzel za to, da prejmejo pripravniki-volontjerji primerno nagrado. Glede bolniškega zavarovanja se je članom priporočalo, da se včlanijo pri Podpornem društvu drž. in banovinskih uslužbencev dravske banovine v Ljubljani. Sledile so druge zadeve. Pri volitvah se je izvolil naslednji odbor: viš. drž. tož. in privatni docent dr. A. Munda, predsednik, sos J. Janša, podpredsednik, sos dr. S. Štrukelj, tajnik, sos dr. Rupnik, blagajnik, sos dr. M. Gaber, drž. tožilec dr. V. Lavrenčak, sos F. Orožen, sodni pripravnik Ivan Furlan, odborniki: sos A. Žigon, sos dr. J. Štempihar, namestnika. Poverjenik za Maribor je sos Fran Juhart (sos dr. Mihalič, namestnik), za Celje sos dr. J. Dolničar (sos I. Verlič, namestnik), sos A. Kuder za Novo mesto (sos Jože Prijatelj, namestnik). Sos dr. Sajovic in sos V. Straser revizorja, njuna namestnika preds. os P. Keršič in sas dr. M. Krajnc.

Kolo sreče. Na večerajšnji tomboli Slovenskega ženskega društva, ki je bila prirejena v prid počitniškega doma kraljice Marije na Pohorju in ki je bila izredno dobro obiskana, je imela največjo srečo žena uslužbenca Mestnega elektriškega podjetja Hilda Gregoričeva, ki je zadela prvo tombolo 3.000 Din. Kuhinjsko opremo je dobil mizar drž. žel. Bogomir Senica, tretjo tombolo 1000 Din. brezposeln. tkalec Friderik Danjko, moderno namizno garnituro je zadela zasebnica Marija Blatnikova, posteljino učenka Mi-

roslava Auerjeva, namizno garnituro mestni delavec Albin Ogrizek, dve odeji mizarjski pomočnik Ferdinand Drozg. Kuhinjsko posodo dijakinja Tončka Jerebova, 500 Din železniški strugar Avgust Rozman, gramofon s ploščami delavec Karl Plavšič, 300 Din posestnik Franc Karl Plavšič, 300 Din posestnik Franc mi, pa viničar Karel Kopčič. Razdeljenih je še bilo večje število manjših dobitkov.

Slovesen pokop zemeljskih ostankov žrtve radgonskega upora. Iz Gornje Radgone nam poročajo, da je slovesen pokop zemeljskih ostankov žrtve radgonskega upora in padlih Maistrovih borcev preložen na praznik Vnebohoda na 30. t. m. in da se bo vršil že po objavljenem sporodu. Preložitev naj upoštevajo vsa društva, ki se nameravajo udeležiti svečanega pokopa.

KONCERT

RUSKE GLASBE S PLESOM

NA RUSKEM VEČERU

V SOBOTO 18. MAJA

V KAZINSKI DVORANI

ZAČETEK OB 8.30 URI. JAZZ DRAVE

Otvoritev kopališča na Mariborskem otoku. Večeraj dopoldne je bilo otvorjeno za letošnjo sezono kopališče na Mariborskem otoku. Lepo dopoldansko vreme je privabilo na otok večje število kopalcev, ki pa jih je popoldanski naliiv hudo razočaral. Pravijo, da je pričetek slab in upajo, da bo konec boljši.

Slovesnost na Pekrski gori. Na Pekrski gori ali takozvani Slovenski Kalvariji stoji cerkva Matere sedem žalosti, ki je bila zgrajena pred 100 leti. Lepo obletnico so verniki in prijatelji sprehodov na Pekrsko goro večeraj dopoldne proslavili s slovesnim žegnanjem. V dopoldanskih urah so romale na goro množice ljudi iz mesta in bližnje okolice. V cerkvi je bila slovesna maša, po maši pa je zavladalo okrog cerkvice pravo romarsko razpoloženje.

Ker se razširjajo neresnične vesti o poteku volitev v črnomeliskem srezu, izjavlja kraljevska banska uprava v Ljubljani, da so se volitve izvršile v miru in redu. V ponedeljek 6. maja t. l. ob 9. uri dopoldne, torej po izvršenih volitvah, pa je prišlo do demonstracij, pri katerih je bila ena oseba ranjena ter je poškodbam podlegla. Kraljevska banska uprava zato opozarja, da se bo proti raznašalcem neresničnih vesti z vso strogostjo po zakonu postopalo.

»Službeni list dravske banovine« objavlja v letošnji 38. številki: pravilnik o osrednjem pokojninskem skladu igalskega osebja, pojasnilo za državne in samoupravne ustanove glede odkupnine za kul, razglas o razporedu plemenskih sejmov in objave banske uprave o pobiranju občinskih davščin.

Prve srečnje. Na trgu so se pojavile prve letošnje črešnje, ki so po okusu sicer sladke, toda po ceni precej kisle. Branjeveke jih prodajajo po 20 Din kg. Ker je mraz pomoril letošnje cvetje, jih bomo, kakor vse kaže, bolj malo zobali.

Liudska univerza v Mariboru. Danes v ponedeljek 13. maja ob 20.15 predava v francoščini g. Worms, pisatelj iz Pariza, o umetniškem življenju v Parizu. Mnoge skioptične slike!

Drugi sestanek stenografov bo v sredo ob 20. uri na drž. trgovski akademiji (Zrinjskega trg 1 I.). Na sporodu predavanja in važni razgovori.

Nočna lekarniška služba. Jutri v torek bosta imeli nočno lekarniško službo Mavverjeva lekarna »Pri zamorcu« v Gospodski ulici in Sirakova lekarna »Pri angelu varhu« na Aleksandrovi cesti.

Radio Ljubljana. Spored za torek 14. tm. Ob 11: šolska ura; 12: predavanje in revija plošč; 12.45: poročila; 13: čas, obvestila; 13.20: plošče; 14: vreme, borza, spored; 18: predavanje; 18.40: čas, poročila, obvestila; 19: koncert; 19.30: nacionalna ura; 20: slovenske pesmi in radio-orkester; 21.30: čas, poročila, spored; 22.30: angleške plošče.

Nova žrtev planin. Gorenjske planine so zahtevale večeraj novo žrtev. Na Turncu, kjer je našel pred tednom smrt Dovič, je večeraj popoldne strmoglavlil s strme navpične skale mladi jurist Svetozar

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Ponedeljek, 13. maja: Zaprto.

Torek, 14. maja ob 20. uri: »Poljska kri.« Red A.

Sreda, 15. maja: Zaprto.

Četrtek, 16. maja ob 20. uri: »Hoffmannove pripovedke«. Red B. Gostuje Jože Gostič, prvi tenor ljubljanske opere.

Prva ponovitev Nedbalove opere »Poljska kri« bo v torek 14. tm. za red A. Krasna glasba tega dela je ob sobotni premieri zopet navdušila občinstvo ter je vsa uprizoritev dosegla popoln uspel.

Premiera »Traifke« za penzijski sklad igralcev. V soboto 18. tm. bo premiera izvrstne in izredno mnogo igrane veseligrice »Traifka«, ki jo pripravlja glavni režiser J. Kovič.

Jože Gostič, prvi tenor ljubljanske opere, gostuje v četrtek 16. tm. v naslovi partiji Offenbachove priljubljene opere »Hoffmannove pripovedke«. Pevca odlikuje krasen, lirčen glas in velika pevška kultura. Na vseh svojih gostovanjih (v Zagrebu, Splitu, Beogradu) je ta simpatični pevec dosegel zavidanja vredne uspehe. Četrtekova predstava bo za red B. ker pridejo »Hoffmannove pripovedke« še enkrat v abonma ter bo pri vsaki uprizoritvi te opere nastopil drug priznan gost.

KINO

GRAJSKI KINO

Danes zadnji dan Leo Slezak v vefilmu

Muzika, mladost in ljubezen

Variete-spored: krasen nastop mulatkinje v svojem kitajskem plesu in pa sestre Blanc in Nari v veselim duo-plesu. Spremlja domača godba Pall-Cigan.

Pride: »Žena, ki zna kaj hoče!«

Kino Union. Danes velenapeti kriminalni in pustolovni film Al Capone (Žig sramote). Sledi film presenečenja »Knez Voroncov«.

Likar iz Celja. Reševalcem se ga je posrečilo izvleči iz globine, imel pa je 3krat zlomljeno roko in hude poškodbe na glavi. Nezvestnega so pripeljali v ljubljansko bolnišnico.

Tatvine na dnevnem redu. Potnik Pavlu Bilitzu z Dunaja je v neki tukajšnji kavarni izginila srebrna cigaretna doza, vredna 600 Din. — Vojaškemu novincu Martinu Reberniku pa so v neki tukajšnji gostilni odnesli kovček, v katerem je imel shranjeno perilo in druge potrebščine.

Ponarejeni kovanci. Zadnje dni so se pojavili v Mariboru slabo ponarejeni kovanci po 10, 20 in celo 50 Din. Nekaj jih je izsledila policija večeraj pri razpečevanju kart za tombole in jih zaplenila. Vsa javnost, zlasti pa trgovci, naj pri kasiranju denarja dobro gledajo na kovani denar in naj vsak konkreten primer takoj prijavijo predstojništvu mestne policije.

Ukradeno kolo. Zasebniku Tonetu Slovaršku je večeraj popoldne pri tomboli na Trgu svobode odpeljal neznan tat kolo izpred Ljudske kleti. Kolo je vredno 1500 Din.

Saharin sta prodajali po mestu Marija P. in Marija L., zaradi česar so ju aretirali.

Trije ledeni možje. Pankracij, Servacij in Bonifacij so trije svetniki, na katere ima posebno piko tudi stoletna pratika. Že od nekdaj stari ljudje tem trem svetnikom glede vremena ne zaupajo in jih zato tudi nazivajo ledeni možje. Tej svoji muhavosti pa se tudi letos niso izneverili in so nam po tako zaželenih lepih majskih dnevih zopet prinesli slabo vreme z dežjem in mrazom. Zlasti je razočaral Pankracij večeraj, ko je bilo dopoldne tako lepo in toplo, popoldne pa so se pripodili oblaki in z njimi dež z bliskom in gromom. Slabo vreme pa se nam obeta še v sredo, ko bo godovala Zoifka, ledena in mrzla, ki ji v vremenskem pogledu prav tako nič ne zaupamo.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davj ob 7. uri je kazal toplomer 8,6 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 8 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 17 stopinjah 743, reduciran na ničlo pa 732; relativna vlaga 83; od večeraj na danes je padlo nad 8mm dežja; vreme je oblačno in deževno; vremenska napoved napoveduje zboljšanje vremena.

Za naše sinje morje!

OBČNI ZBOR OBLASTNEGA ODBORA JADRANSKE STRAŽE V MARIBORU.
NOVA UPRAVA Z ŽUPANOM DR. FR. LIPOLDOM NA ČELU.

Včeraj v nedeljo ob 10. dopoldne je bil v staroslavni mariborski mestni posvečevalnici občni zbor oblastnega odbora JS v Mariboru, ki obsega vse področje bivše mariborske oblasti. Potek zborovanja in podrobna poročila so pričala o ogromnem delu, ki ga vrši aglini mariborski oblastni odbor v svoji propagandi za čuvanje nacionalnega oboježa in tradicij jugoslovanskega morja ter Primorja pa tudi širjenja zavesti o važnosti našega morja za prospeh naše države in narodne sile. Posebno pohvalno pa je treba omeniti nakup posebnega doma v Bakru, ki bo služil okrepitevi naše mladine in nosil svoje ponosno ime po velikem pokojnem kralju Aleksandru I. Zedniti-liu. V tem gre iniciativnosti in brezprimerni požrtvovalnosti iniciatorjev najtoplejše priznanje.

Občni zbor je po ugotovitvi sklepčnosti otvoril predsednik oblastnega odbora, mestni župan g. dr. Fr. Lipold. Svoje uvodne besede je v prisrčnih izjavah posvetil spominu velikega kralja Zedniti-lija, nato pa pozval mladane polnoštevilno navzoče delegate, da zakličejo novemu, mlademu kralju Petru II. trikratni »Živijo!« Predsednik je nato imenoma pozdravil zastopnike raznih nacionalnih in humanitarnih korporacij ter zastopnika naše vojske, poročnika Turoviča. Predlagal je, naj se odpošlje vdanostna brzo-

javka kralju Petru II., pozdravna brzojavka pa osrednjemu odboru v Splitu, ki je tudi poslal občnemu zboru svoj pismeni pozdrav. Po imenovanju overovateljev zapisnika zadnjega občnega zbora in izvolitvi kandidacijskega odbora so sledila izčrpna in vse konkretno ter podrobno delo prikazujoča poročila marljivih odbornikov, zlasti tajnika g. Janka Pirca in blagajnika g. A. Lavrenčiča. Vse to delo bomo podali in orisali še v posebnem članku.

Pri volitvah se je izvolil sledeči odbor: predsednik mestni župan g. dr. Fr. Lipold; odborniki: dr. V. Rapotec, dr. A. Goričan, L. Jerše, J. Pirc, S. Petrovič, A. Lavrenčič, V. Bertonec, dr. M. Gorišek, inž. Šlajmer, prof. R. Pregelj, M. Mastnak, M. Oset, podpolkovnik Nikolič, M. Makar, F. Kadunc, dr. M. Heric, dr. Jančič, S. Detela, inž. Kukovec, A. Amalič, D. Jug, ga. Maistrova in ga. Ašičeva. Nadzorni odbor: F. Bureš, F. Pinter, dr. J. Leskovar in ga. Miovičeva. Delegate bo imenoval odbor. Pri slučajnostih se je obravnavalo vprašanje reorganizacije posameznih edinic. Po večurnem temeljitom razpravljanju je predsednik dr. Fr. Lipold zaključil krasno uspešni občni zbor s pozivom k pospešenemu delovanju za vzvišena stremjenja in prizadevanja Jadranske straže.

Pobrežke komunalne zadeve

OBČINSKA SEJA. — PORAST PREBIVALSTVA NAD 8000 DUŠ. ODOBREN PRORAČUN.

V sredo 8. t. m. se je vršila v posebni sobi Renčljeve gostilne dobro obiskana občinska seja z obširnimi dnevnimi redom, ki se je stvarno in temeljito razpravljala. Sejo je vodil župan g. Matija Volk. Po prečitaniu in odobritvi zapisnika je poročal o nakupu gramozne jame na Tezmem odbornik in sodni cenilec g. Matija Holc. Njegovo poročilo je bilo soglasno sprejeto in se nakup predloži banki upravi s primerno utemeljitvijo v odobritev. Sledilo je poročilo predsednika. Razrešnica člana uprave g. Maherja ni bila odobrena. Iz istega vzroka pa zaprosi za razrešnico obč. odbornik g. Ulbl. Prizadevanje za spravo, ki ga je stavil g. Luknar, ni rodilo zaželenega uspeha.

Občinski statut je odobren. Ponovno pa se razpiše služba vojaškega referenta, ki mora imeti kvalifikacijo kakor delovodja. Z majhnimi spremembami je tudi odobren občinski proračun. Ker je doždeven prebitek črtan, so se občinske doklade zvišale od 55 na 59%.

Mestni svet mariborski odstopi brezplačno v regulacijske namene del zemljišča za razširitev Verstovškove ulice, le zemljejnitižni prepis izvrši občina na svoje stroške. Mnogo veselosti so povzročili predlogi glede sladoledarjev. Za gradnjo higijskega vodnjaka v Brezju pa ni potrebne postavke v proračunu. Zelo značilen je porast prebivalstva združene občine Pobrežje, ki šteje 8025 prebivalcev in sicer v bivših samostojnih občinah: Pobrežje 4704, Tezno 2018, Dolgoše 660, Zrkovci 371 in Brezje 272 duš. Nadalje je poročal g. župan o gradnji ceste skozi Stražun na Tezno, o zaposlitvi in prejemkih invalida Romana Hrovata in razdelitvi koruznega zdroba najrevnejšim slojem.

Sledila so poročila predsednikov raznih odsekov. Za socialni odsek je poročal g. Žunko in za kmetijski g. Klemenčič. — Primerne predloge k poročilom sta stavila g. Kašnan in Zohar. Upravičene pritožbe prebivalcev Špesovega sela za-

radi premestitve skladišča za odlaganje kosti morajo najti pri merodajnih faktorjih primerno upoštevanje. Ako ne bo uspelo občini, bodo ukrenili sosedji sami vse korake, da se skladišče premesti, kajti sosedji skladišča imajo že več tistih rejenih mulh kakor vsi okoliški čebelarji. Pregledan in dopolnjen program za regulacijski načrt se vrne mestni občini. Obravnavala se je pritožba neke posestnice zaradi ceste. Dovolila se je gostilniška obrt proslavca Kronfoglu in Posteržinu. Daljšo

razpravo je povzročila obravnava izterjanja dolgov za umetno gnojilo. Zaostanek bo zaenkrat poravnala občina, dolgo ve pa iztirjala. O nakupu plemenskega bika je podal strokovno poročilo g. Maher. Končno se je določila komisija za izvršena dela na občinskih cestah in določili dnevnica pisarjem pri volitvah.

Seja je potekla v najlepšem redu in v stvarnih obravnavah vseh predlogov in točk dnevnega reda.

Mariborski zunanji in notranji promet

ŽELEZNIŠKE PROGE IN KOLODVORI. VPRAŠANJE LETALIŠČA IN ULIČNEGA PROMETA.

Maribor je križišče dveh železniških prog. Proga Dunaj—Trst je bila zgrajena leta 1846., koroška proga l. 1863., proga Pragersko—Kaniža s poznejšim podaljšanjem do Budimpešte pa l. 1862. Regulacijsko ozemlje ima dva osebna kolodvora in v novejšem času postajališče na Tezmem. Glavni kolodvor ima lepo lego na vzhodnem delu jedra mesta, ki ga prometno tangira. Danes se zadošča osebnim in prometnim potrebam, s porastom mesta pa bo nujno potreben temeljite modernizacije. Še pred vojno je uprava bivše Južne železnice namerala postajno poslopje povečati in zgraditi takozvane otočne perone. Nastala pa je vojna in načrti so splavali po vodi.

Koroški kolodvor leži ob progi, ki odločilno ovira razvoj mesta proti jugu. Dočim teče proga Dunaj—Trst na vzhodnem robu stanovanjskega in trgovskega dela Maribora in tvori nekako umetno mejo napram industrijski četrti, reže koroška proga mesto v dva dela. En sam podvoz in dva prehoda spajata oba dela. Kakor ob vsaki progi, se je zaradi pomanjkanja regulacijskega načrta tudi ob tej nanizala industrija z industrijskimi tiri. Posledice tega so in še bodo porazno vplivale na bodoči razvoj. Vendar pa se v Mariboru še ne bo treba v doglednem času boriti z železniškim vprašanjem. Ob porastu industrije sedanjemu tovornemu kolodvoru ne bo zadostoval in bo potreben še nov tovorni kolodvor, ki pa se bo priključil prav gotovo postajališču na Tezmem.

V svoji bodočnosti bo naš Maribor prav gotovo priključen tudi k mednarodnemu letalskemu prometu. Sedanje letališče ne more služiti mednarodnemu prometu, ker je premajhno. Leži tudi preblizu mesta in bi številni mednarodni predpisi o gradnji v njegovi posredni in neposredni sosesčini tudi znatno ovirali gradbeni razvoj, zlasti industrijo. Za bodoče mednarodno letališče bodo prišli v poštev kompleks na Dravskem polju jugovzhodno od Maribora.

DVAJSET LET MED DIVJAKI.

Dvajset let je že minilo, odkar se je 50letna bogata Američanka Bary Bates podala v Avstralijo, da bi preživela svoja stara leta med avstralskimi divjaki. Prva leta je morala prestati silen strah, toda ko se je udomačila, si je osvojila srca najbolj divjih tamkajšnjih plemen. Divjaki so jo tako vzljubili, da so jo vzeli v svoje bratstvo in so ji vbrizgali kri mlade divjakinje. V 20 letih se je vsega razkošnega življenja sita in bogata Američanka naučila okrog 120 njihovih dialektov. Tudi so jo divjaki krstili in ji dali pri krstu ime Karbali. Sedaj pa se je moderna divjakinja naveličala divjega življenja in se poslovila od svojih dobrotnikov ter se podala nazaj v svojo domovino, da ji sorodniki zatisejo tam oči, ki so videle toliko nepopisno strašnega na divjih avstralskih tleh.

Zagrebsko pismo

Osemindesetletni jubilej svojega umetniškega delovanja je praznoval ljubljenski igralec in komponist Gjuro Prejac. Stara garda se poslavlja. Dobro je odslužila in zaslužila počitek. Proslava jubileja v narodnem gledališču je potekla nadvse pristrčno. Sam jubilar je za ta večer skomponiral glasbeno šalo v osmih slikah »Vječni ženike«, ki je uspela. Dobra stran te operete je domačnost in melodičnost glasbe, ki jo prepletajo narodni motivi iz Zagorja. Škoda, da se v libretu tako mešata kajkavščina in štokavščina, kar moremo opaziti v vseh novejših tovrstnih produktih v Zagrebu (n. pr. v opereti »Reci, tko si«, »Kaj nam pak morej«, v drami »F. G. M.« itd.) Uspeh ima sicer ta zagrebska kajkavščina velik, toda samo v Zagrebu.

Primabalerina Mia Čorak je doživela v samostojnem baletnem večeru s svojim ansamblom velik uspeh. V »Šeherezadi« (Rimski-Korzakov), »Chopiniani« in »Karnevalu« (Schulmann), je dobro podala glasbeno izraznost in notranjo dinamiko teh skladb. Le z interpretacijo Chopinove glasbe, mislim, ni prav uspešna. Manjkalo je oni intimni kontakt s prefinjeno chopinsko čuvstvenostjo.

Slikar g. Hanzen razstavlja v Utrichovem salonu. Ima dobro tehniko, vendar skrbno pazi, da ne zaide v podrobnosti. Osnovni ton razstave tvorijo motivi z

morja. Prodal je mnogo.

Prejšnji teden je bila premiera nove do mače družabne satire »Poslovne tajne«. Avtor je znani režiser zagrebskega gledališča K. Mesarič. Snov za to satiro je vzeta iz bančnih krogov, kar predstavlja v psihološkem oziru velik napredek, saj vemo, da se pristna slovanska duša z neko odtujenostjo giblje v teh sferah. V umetniškem pogledu pa sta najboljši prvi dve dejanji. Glavni konflikt se odigrava med možem, bančnim ravnateljem in njegovo ženo. Mož reprezentira hladno spekulacijo, a žena poštenost. V končnem zapletu zmaga žena, čeprav mož zaradi tega propade. V tej satiri igra celo naš Maribor, posebno cariniki, pomembno vlogo: ko hoče bančni ravnatelj spraviti preko Maribora v Švico nekaj milijonov skritih v avtomobilskem sedežu, ga svari, »jer u Mariboru paze kao vragovi«. Vpliv filma pa je na nekaterih mestih preočiten. Sploh bi bila zanimiva studija o vplivu filma na našo novejšo dramsko produkcijo. Ni pa prizanesel avtor celo t. zv. »modnemu« socializmu. Kapitalist-bančnik nosi rdečo kravato. Njegov sin, ki čita Thomasa Manna in se zani navdušuje, ter poudarja na nekem mestu, kako mladega in močnega se čuti — temu sinu zaduši kašelj prav te besede. Sin je namreč — akutno jetičen

Tu se vrše velike priprave za zagrebski pomladni velesejem. Dobra je predvsem misel, da se odmeri častno mesto

našemu morju. V načrtu je velika »razstava« naših morskih rib, velik ribarski sejem, razstava slik, ki predstavljajo motive z našega morja in podobno. Službeno sodeluje tudi Francija v posebnem paviljonu.

Po najnovejši statistiki je bilo v Zagrebu meseca aprila nad desetstisoč brezposelnih. To se pravi, da je vsak dvajseti Zagrebec brezposeln. Upoštevajo naj to oni, ki mislijo dobiti dela v Zagrebu, posebno naša dekleta. Kmetijski kruh je mor da trd, toda napram mestnemu je v vsa kem oziru boljši. Poleg tega pa je tu toliko cenene delovne moči in življenski standard tako nizek, da ga naš človek težko vzdrži. Ako danes kmetijski oče reče svoji hčeri »pojdi služiti«, ne pomeni to več ono, kar je pred nekaj desetletji. Danes pomenja to: iti v negotovost, boj za drobtinice, izpostavljeni se moralnim slabicem, ki jih je takozvana »gornja« družba prepolna.

Kelnaričeva smrt je tu zelo močno odjeknila. Kdo je kriv? Mi vsi smo krivi; bodimo iskreni in priznajmo. Premišljevali in se pripraviti ob zasutem grobu, to je naša slovenska slabost. Zelo, zelo se moti, kdor misli, da je samo Kelnarič tako umiral in umrl ... Danilo Viher.

Monumenta artis slovenicae I., 7. Sedmi snopič prve knjige »Spomenikov slovenske umetnosti«, ki jih piše dr. Fr. Stelc, izdaja pa Akademsko založba v

Ljubljani, je posvečen srednjeveškemu upodabljanju Kristusovega trpljenja na Slovenskem. Pisatelj uvaja v snov s splošnim razvojem predmetne ikonografije, zlasti pa z razvojem Križevega pota, nato pa našteva najvažnejše spomenike te panoge slikarstva na slovenskih tleh. Nato slede na finem tiskarskem papirju reprodukcije sledečih podob: Bodešče, Trepeči Jezus (začetek XV. stoletja); Andrej iz Ottinga: Izplačevanje Judu in Zadnja večerja v Slovenjgradcu (1450—1460); Andrej iz Ottinga: Izgon kupčevalcev iz templja in Prizor z grešnico v Slovenjgradcu (1450—1460); Jernej iz Loke: Jezus čaka na križanje, v cerkvi sv. Petra nad Begunjami (1530—1540); Ladja pri Medvodah, Judov poljub (sredina XV. stoletja); Andrej iz Ottinga: Bičanje v Slovenjgradcu (1480—1560); Vitanje: Pilat si umiva roke (okrog l. 1450.); Selo v Prekmurju: Izplačevanje podkupnine Judu (okoli l. 1400.); Janez Ljubljanski: Gregorijanski Kristus na Visokem (1443); Delavnica Janeza Ljubljanskega: Evharistični Kristus v Mengšu (sredina XV. stoletja); Podzid: Križani (okoli l. 1460.) in Mače: Križani (1467). Srednjeveško slikarstvo (12 snopičev) bo letos zaključeno, nato pa prične izhajati Slikarstvo baroka in romantike. Mimo tega izda A. Z. te dni Ramovševo »Kratko zgodovino slovenskega jezika« (320 strani).

Spominjajte se CMD

Alphonse Daudet:

GREH ŽENE

ROMAN

76

In odkar se je seznanil s sorodnico iz Lorienta, to lepo in veselo žensko, na kateri niso viharji življenja zapustili niti najmanjših gub, nikakor in nikoli ne more več pozabiti na njo. Ko je nekega večera Elso resno vprašal, je odgovorila odgovor na drugi dan, a ta drugi dan je odpotovala. Po tolikih mesecih čakanja in oklevanja je sklenil napisati ji obširno in iskreno pismo, v katerem ji je opisal svoj položaj in svoje izgleda za bodočnost; in sedaj je tako prišel prositi gospo Féniganovo, da bi posredovala v njegovo korist.

»Tako sem pripravljena,« je odgovorila gospa. »Življenje v Corbeilu za mlado ženo res ni zabavno, a moja sorodnica se tudi v Lorientu ne zabava in nazadnje, saj smo tu tudi mi, da vam pomagamo razvedriti jo. Objubljam vam zato, da ji bom pisala.«

»Dovolili mi boste, da dodam tudi še jaz nekaj besed vašemu pismu,« je dejala Lydija, »saj sem imela toliko priložnosti spoznati in vzljubiti to dražestno Elso.«

»Ah, moji gospe, moji gospe, kako naj se vama zahvalim?« je zajecjal sodnik

in ves zardel med svojimi gostimi črnimi zalizci. In ves čas vožnje so nenehoma olupševali poročni načrt, snovali izlete v Vieux-Garçon, v Saint Gènevre des Bois, pa lovljenje rib itd.

»Morate se poročiti v cerkvi sv. Irene,« je dejala Lydija nepremišljeno in takoj zmedeno utihnila. Nu, Delcrous ni bil preveč občutljiv.

»Ker je gospa Elsa razporočena,« je dejal čisto mirno, »ne bo cerkvene poroke, dasi mi je zelo žal. Bilo bi tako lepo v tej mali vaški cerkvi!« In obrnjen k gospe Féniganovi: »Da, res, izvedel sem, da je vaš prijatelj draveilski župnik, nepričakovano premeščen.«

»O, moj prijatelj... je že dolgo, kar ni več moj prijatelj. Ne morem mu odpustiti gonje proti abbéju Céresu, temu vzornemu duhovniku...«

Ni se mogla ubraniti smeha, ko je zagledala začuden obraz Delcrousa, s katerim je nekoč govorila o svečeniku »male župnije« z najglobljim prezirom. »Kaj hočete? Vsi moji nazori so se spremenili, nisem več tista ženska... Kako se je to zgodilo? Morda vam bom kdaj to

povedala. Moglo bi ob priliki koristiti tudi vam.«

Po kosilu so odšli v salon. Lydija je pravkar igrala Chopinovo predigro, ko je na vrtnih vratih nekdo pozvonil. Gospa Féniganova je pisala pri mizi pismo Elsi in je tako mogla videti obiskovalca. Naglo je vstala:

»Lydija, otrok moj, zapri glasovir. Abbé Céres prihaja s še nekim duhovnikom. Gotovo je novi župnik, ki prihaja k nam na obisk.«

»Gospod Céres, o katerem pripovedujejo toliko čudežnega?« je vprašal sodnik in se približal k oknu, za njim sta stopili pa tudi obe ženski ter se postavili za zastor.

Duhovna sta počasi prihajala in se nepriljudno pogovarjala. Gospod župnik je bil majhen, debelušen človek, ki je bil po svojih rdečih licih, dvojnem obrbitu podobradkom in črno suknjo podoben: onim potolaženim vdovam, ki jih često srečamo. Ustavil se je pred eno obeh velikih košar, ki sta stali na straneh terase ter kazal zasoplu vikarju lepe velike rože v njih. Ta, ki je snel klobuk z glave že pri ograjinih vratih, se je tedaj sklonil s svojo belo glavo in krepko postavbo ter poslušal z otroško ponižnostjo besede svojega starešine, ki je bil vsaj dvajset let mlajši ko on. In to naj bi bil tisti uporni duhovnik, tisti neukrotljivi Lucifer, katerega trmoglavosti so hoteli zlomiti s

petimi meseci pokore v trapistovskem samostanu?

»Za vraga, saj ta duhovnik male župnije ne izgleda tako strašno!«

Ta polglasna pripomba je gotovo nehoté ušla Delcrousu — tako ga je presenetilo nasprotje med obema svečeniškima suknjama tam na dvorišču: ena je bila sijajna in črna, dočim je bila druga oguljena in rdečkasta. Namršene obrvi gospe Féniganove in izraz, s katerim je rekla: »To je svet človek«, so preselele lahkomišelnost sodnikove besede: vzdrljal se je celo v svoji veliki želji, da bi se zasmejal, ko je videl kako je vikar, čim so se odprla vrata v salon in je sluga prijavil goste, naglo skočil naprej in odstranjujoč vse pred seboj rinil naprej, samo da bi prvi vstopil. Prvi hip ni nihče razumel tega bučnega prihoda: jezen pogled, s katerim je ošinil abbéja Céresa njegov hierarhijski poglavar, je tega čisto zbežgal. Siromak, ves ponižen in boječ, ni poznal navad družbe, pa je mislil, da je tudi tu kakor pri procesiji, kjer mora vstopiti vedno nižji pred višjim, ministrant lajk pred duhovnikom, duhovnik pred škofom. Tu pa k sreči kljub vsemu naporu ni vstopil prvi. »Glej, sedaj se gospod župnik gotovo jezi,« si je mislil revež, pozdravljajoč domačine. »Ko odideva, bom pač moral paziti, da ne zagrešim več take nevljudnosti.«

(Se bo nadaljevalo...)

Sport

SK Železničar krepko vodi v podzvezni prvenstveni tabeli

V TEKMOVANJU ZA PRVENSTVO LNP JE VČERAJ SK ŽELEZNIČAR PORAZIL ČSK, SK ILIRIJA PA HERMESA. ČASTEN USPEH MARIBORSKEGA RAPIDA V LJUBLJANI. DVE ZMAGI ISSK MARIBORA.

Podzvezno prvenstveno tekmovanje je topilo v odločilne faze. Teoretično možnost osvojiti si letošnje podzvezno prvenstvo, imajo še trije klubi, in sicer SK Železničar, SK Ilirija in Čakovečki SK, dočim se bodo ostali tekmovalci borili le še za placement. Včeraj je tekmovanje napredovalo za dve tekmi, in sicer sta se v Mariboru srečala SK Železničar in Čakovečki SK, v Ljubljani pa Ilirija in Hermes. Obe tekmi sta se končali z zmago favoritov in torej ni večajšnja prvenstvena nedelja prinesla presenečenja. Do prihodnje nedelje je stanje v podzvezni prvenstveni tabeli takole:

Železničar	12	8	2	2	33:23	18
Ilirija	10	6	2	2	38:12	14
Čakovečki SK	10	5	4	1	27:14	14
Rapid	9	5	0	4	23:14	10
ISSK Maribor	11	4	1	6	14:29	9
Svoboda	10	2	3	5	12:48	7
SK Celje	9	2	2	5	13:18	6
Hermes	11	2	0	9	22:33	4

SK Železničar:Čakovečki SK 3:1 (2:1).

Mariborski Železničarji so včeraj na lastnem igrišču in pred okrog 1000 gledalci premagali močnega nasprotnika. Da je bila večajšnja tekma zelo važna, je dokazal tudi obisk. Mimo mariborskega sportnega občinstva je prišlo na igrišče ob Tržaški cesti tudi okrog 200 »drukerjev« iz medijumske metropole. Tekma se je odigrala v stilu prvenstvenih tekem, vendar pa je bila v splošnem zelo lair. Zmaga domačega moštva je bila tudi po poteku igre popolnoma opravičena, ker so bili vsi napadi SK Železničarja vedno nevarnejši od napadalnih akcij nasprotnika.

Vkljub lepi zmagi pa moštvo Železničarjev ni popolnoma zadovoljilo. Pogrešali smo zlasti smiselnih kombinacij in točno dodavanje. Mimo tega so nekateri igralci zaigrali izpod običajne forme. Najboljši mož enajstorce in na polju sploh je bil stari Frangeš, ki je včeraj naravnost briljiral. Napadalni vrsti je včeraj manjkalo preudarjenosti. Posamezni igralci, zlasti Pezdicek, so bili prepočasni in tako je marsikatera zreia priložnost ostala neizkoriščena. Razven vratarja je bila tudi ožja obramba precej šibka in nesigurna. Sreča je le, da je bila krilska vrsta zlasti v obrambi na mestu in tako čistila kritične situacije.

Čakovčani so v polju lepo zaigrali. Predvajali so nekaj smiselnih potez, ven-

dar je bila napadalna vrsta v kazenskem prostoru nasprotnika neodločna. Halfo so bili dobri le defenzivno, dočim so imeli za podpiranje napada malo smisla. Prav dobra pa je bila ožja obramba. Vrtar je pokazal lepe parade, na dobljenih golih pa ni brez krivde. Sodil je g. Ramovž iz Ljubljane. Napravil je sicer nekaj napak, bil pa je objektivni vodja.

V predtekmi je rezerva SK Železničarja premagala rezervo SK Svobodo v razmerju 3:1. Sodil je g. Nemeč.

SK Ilirija:ŽSK Hermes 7:1 (4:1).

Ljubljanski »Derby« se je končal z izdatno zmago belo-zelenih, ki so se približali na drugo mesto v tabeli. Sodil je g. Bažant iz Zagreba.

SK Rapid:ASK Primorje 2:2 (1:1).

Rapidovci so izkoristili prost termin ter včeraj odigrali v Ljubljani proti liginemu moštvu ASK Primorju prijateljsko tekmo. Rapid je v Ljubljani zelo ugajal ter predvajal lepo kombinacijsko igro. Neodločen rezultat, ki ga je Rapid včeraj dosegel proti renomiranemu nasprotniku je vsekakor lep uspeh.

Dve zmagi ISSK Maribora.

ISSK Maribor je včeraj z dvema moštvoma gostoval v Ptuj in v Varaždinu. Rezervno moštvo je premagalo v Ptuj SK Dravo s 5:1 (3:1), kombinirano moštvo pa je v Varaždinu zmagalo nad Varaždinskim sportnim klubom v razmerju 2:1 (2:0).

Ostale nogometne tekme.

Beograd: Concordia:BASK 3:1 (0:0); Jugoslavija: Slavija (Osijek) 5:1 (4:0).

Zagreb: Gradjanski:BSK 1:0 (1:0).

Split: Hajduk:Slavija (Sarajevo) 10:1 (5:0).

Dunaj: Avstrija II.:Poljska 5:2 (3:1).

Budimpešta: Madžarska:Avstrija I. 6:3 (3:2).

Köln: Španija:Nemčija 2:1 (2:1).

Pričetek tekmovanja za državno prvenstvo v tenisu.

Preteklo soboto se je na teniških igriščih ISSK Maribora odigralo v naši coni prvo kolo tekem za državno prvenstvo v tenisu, in sicer sta se srečala ISSK Maribor in SK Železničar. Igralo se je po sistemu Davisovega pokala, in sicer 4 igre poedincev in ena igra v dvojce. Rezultati tekmovanja so bili naslednji: Gospodje: Bergant (M):Mazi (Ž) 6:0, 6:0, 6:1; Bergant (M):Škapin (Ž) 6:2, 6:3,

6:2; Mešiček (M):Mazi (Ž) 6:3, 6:2, 13:11; Mešiček (M):Škapin (Ž) 7:5, 6:3, 6:2; Bergant-Gasperin (M):Mazi-Škapin (Ž) 8:6, 6:4, 6:3. Gospodje so torej zmagali v razmerju 5:0. Damske igre so odpadle, ker Železničar ni nastopil in prepuštil zmago par fofit ISSK Mariboru 5:0. ISSK Maribor se je po zmagi nad Železničarjem kvalificiral za drugo kolo, v katerem bo nastopil proti SK Rapidu.

RUSKO LETALSTVO.

Letos poleti bo otvorjenih v Rusiji več novih letalskih prog na velike razdalje. Lani je znašalo sovjetsko letalsko omrežje 65.000 km, letos pa bo razširjeno na 77.000 km. Najdaljša zračna proga bo letos Moskva—Vladivostok, ki bo dolga 10.000 km. Drugi zanimivi progi sta Moskva—Taškent in Moskva—Baku. Rusija namerava zgraditi posebne radiofonske postaje in opremiti tudi vsa potniška letala z radiofonskimi aparati. V prometu bodo večinoma devetsedežna letala. Prvič bodo prišla v promet letos letala, ki bodo letela s hitrostjo nad 300 km na uro. Da pa se bo pospešil poštni

letalski promet, bodo letaia prenašala pošto na vseh progah tudi ponoči. Prvič iz Moskve do Vladivostoka bo potovala le 3 do 4 dni. Lani so prepeljala letala v Rusiji 74.000 potnikov, okrog 4000 ton pošte in okrog 7000 ton tovorov. Glede množine prepeljane pošte zavzema sovjetsko letalstvo na svetu drugo mesto.

NOVA MORSKA POŠAST.

Kakor poročajo listi so angleški ribiči ubili v bližini irske obale nenavadno morskó pošast. Pošast je dolga 16 metrov in meri v premeru 9 metrov ter tehtla 80 centov. V mestecu, kjer je ubita pošast razstavljena, romajo množice radovednežev. Nenavadno pošast je prvi opazil čuvaj na morskem svetilniku in obvestil ribiče, ki so jo ubili in potegnili na kopno.

On in ona.

»Kako to prijatelj, da je tvoja žena vedno elegantno oblečena, ti pa hodiš kot capin okrog?«

»Ker se moja žena oblači po modnih knjigah, jaz pa po blagajniških...«

Razno

OPOZORILO!

Opozorjam vsakogar, ki bi razširjal neresnične vesti o meni in moji hčerki radi slabe postrežbe mojega pokojnega sina Hermana, ker bom proti vsakomur sodno postopal. Anton Kolednik, Nova vas, 2111

TRAJNI KODRI

že od Din 80.— naprej. Salon Mrakič, Cankarjeva ulica 1, Kralja Petra trg 4. Spec. barvanje las svetovno znanih tvrdk po najsolidnejših cenah. 1935

ČEVABČICI.

ražnjiči, bržle in morske ribe se pečejo na žari (gradele) vsaki dan in ob vsaki uri sveže v restavraciji »Novi svet« (prej Halbwidl). 2011

Posest

HIŠA Z VRTOM pod lahkiimi pogoji na prodaj za Din 22.000. Lovska ul. 35, Pobrežje. 2107

ENODRUŽINSKA HIŠA z vrtom za Din 17.000 na prodaj. Naslov v upravi »Večernika«. 2106

Prodaj

DVE NOVI, lepo pleskani spalnici na prodaj po zelo ugodni ceni. Mizarstvo Kolarič, Vojašniška 8, 2070

Sobo odda

SOBO S HRANO

oddam gospodu. Vrbanova ul. 28, pritličje, desno. 2009

Stanovanje

TRISOBNÓ STANOVANJE s kopalnico oddam s 15. majem. Naslov v upravi »Večernika«. 2022

Službo išče

MLADO DEKLE zmožno tudi nemščine in ročnih del, pridno in zanesljivo, išče službo k otrokom ali kot začelnica v gospodinjstvu. Naslov v upravi. 2110

Vabilo

k III. redni letni skupščini Gospodarskega društva r. z. z. o. z.

na Pobrežju pri Mariboru, ki se vrši v nedeljo, dne 26. maja 1935 v gostilniških prostorih gostilne pri Vinogradniku na Pobrežju pri Mariboru z začetkom ob 9. uri predpoldne s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega običnega zbora.
2. Računsko in poslovno poročilo za leto 1934.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Volitev načelnstva in nadzorstva.
5. Sprememba pravil § 1, 2, 14, 19 in 21.
6. Predlogi in pritožbe
7. Razno.

V smislu § 21 zadnjega odstavka združnih pravil sme občni zbor veljavno sklepati če je navzoča najmanj dvotretinska večina vseh članov sicer se vrši drugi občni zbor z istim dnevnim redom in ob isti uri v istem prostoru osem dni pozneje.

Pobrežje, dne 11. maja 1935.

Pavaletz Franc. l. r. načelnik.

Sredenshek Anton, l. r. član načelnstva.